

Срѣбро и срѣброносни руди.

Срѣброто е наистина най-приятний металъ на гледъ. Всѣкой обича неговий хубавъ блѣлъ блѣсъкъ у срѣбърнитѣ сѣждове и у различнитѣ украшения. Срѣброто може много да се провлача, за това и служи за правяние на хубави нѣща.

Както другитѣ драгоцѣнни метали тѣй и срѣброто запазва свойтъ блѣсъкъ на въздухътъ.

Срѣброто се намира въ природата самородно т. е. чисто; има обикновенно червеникавъ цвѣтъ. Намѣрва се въ тѣснитѣ жили на нѣкои камъни (гнейсъ). Най-важното откривалище на срѣброто въ Европа е близо до Конгсбергъ (въ Норвегия); по-големата частъ отъ тѣзи рудници обаче сж заткнали въ вода. Сжщо се добива срѣбро и въ Сибирь (земногорский рудникъ), въ Перу (южна Америка), гдѣто нѣколко пѣти се намѣрвали късове срѣбро по 24 $\frac{1}{2}$ пуда и въ Мексико (срѣдна Америка), гдѣто се намира чисто срѣбро заедно съ срѣбърни руди.

Въ Европа срѣброто се добива отъ рудитѣ.

Въ природата срѣброто се намира най-много съединено съ сѣрата въ рудитѣ, особено въ срѣброноснитѣ галенитни руди, които се намиратъ въ Родопитѣ, въ околноститѣ на с. Чипровецъ (Княжество България) и пр.

„Нашитѣ прадѣди знаели още въ XIII и XIV столѣтие за срѣброто; тѣ експлоатирали заедно съ Саситѣ галенитъ и вадили отъ него олово и срѣбро. Дълбоки и пространни рудници, запуснати отъ XVII столѣтие откриватъ се днесъ въ околноститѣ на Чипровецъ. Подобни рудници има и въ Етрополский Балканъ, Родопскитѣ-Планини и Источна Тракия. Срѣброносенъ галенитъ споредъ Ами Буе (la Turquie d'Europe 1840) се намира въ Кратово (Македония), гдѣто процента на срѣброто е твърдѣ задоволителенъ.

Срѣброто на българскитѣ царѣ безъ съмнѣние произлизало отъ рудницитѣ въ Чипровецъ и Етрополский Балканъ.

Кратовскитѣ срѣбърни рудници се разработвали отъ XIV до XVI столѣтие. На края на XIV столѣтие се прочулъ Деспотъ Костадинъ, господаръ на Кратово и на Кюстендилъ и притѣжателъ на тѣзи земни съкровища. Още въ XVI сто-